

Budapest I. kerület Helyi Választási Bizottság
123/2024. (VI. 9.) HVB határozata
kifogás elbírálásáról

Budapest I. kerület Helyi Választási Bizottság az Európai Parlament tagjai, a helyi önkormányzati képviselők és a polgármesterek, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők közös eljárásban lebonyolított 2024. június 9. napjára kitűzött általános választása vonatkozásában Böröcz László (személyi azonosító: _____; lakcím: _____; e-mail: _____) a továbbiakban: Kifogástevő) 2024. június 7. napján 9 óra 52 perckor elektronikus levélben benyújtott kifogás tárgyában – 4 igen és 1 nem szavazattal, Juhász Szabolcs Áron kisebbségi véleményével – meghozta a következő határozatot:

HATÁROZAT

Budapest I. kerület Helyi Választási Bizottság Kifogástevő által a Párbeszéd – Zöldek jelölőszervezet által a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 2. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt rendelkezések megsértése tárgyában benyújtott kifogást

elutasítja.

A határozat ellen jogszabálysértésre hivatkozással, illetve a választási bizottság mérlegelési jogkörben hozott határozata ellen a meghozatalától számított 3 napon belül az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet a Fővárosi Választási Bizottsághoz címzett (1052 Budapest, Városház utca 9-11.), de a Budapest I. Kerületi Helyi Választási Bizottságnál (1014 Budapest, Kapisztrán tér 1., levelezési cím: 1276 Budapest, Pf. 1198, KRID: 208048326) előterjesztett illetékmentes fellebbezést nyújthat be személyesen, levélben vagy olyan elektronikus dokumentumként, amelyet a kérelem benyújtójának a jogi képviselője minősített elektronikus aláírásával látott el. A fellebbezés iránti kérelmet úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb 2024. június 12. napján 16.00 óráig megérkezzen a Budapest I. Kerületi Helyi Választási Bizottsághoz.

A fellebbezésnek tartalmaznia kell:

- a kérelem választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 223. § (3) bekezdése szerinti alapját,
- a kérelem benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét),
- a kérelem benyújtójának személyi azonosítóját, illetve ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a személyazonosságát igazoló igazolványának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát.

A fellebbezés tartalmazhatja benyújtójának elektronikus levélcímét vagy postai értesítési címét.

A fellebbezésben és a bírósági felülvizsgálati kérelemben új tények és bizonyítékok is felhozhatók.

INDOKOLÁS

I.

[A kifogás tartalma]

Budapest I. kerület Helyi Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: Bizottság) 2024. június 7. napján 9. óra 52 perckor elektronikus levélben érkezett Kifogástevő kifogása.

Kifogástevő kifogásában azt adta elő, hogy a Párbeszéd-Zöldek/I. kerület Facebook oldal 2024. június 06. napján bejegyzést tett közzé a következő tartalommal

(link: <https://www.facebook.com/photo/?fbid=858939642941937&set=a.255228459979728>):

👤 250 budavári plakátot talált a rendőrség a IX. kerületben, amiket szisztematikusan tépkedtek le.

👤 A 77 férőhelyes idősek otthonába 840 venezuelai és ukrán menekültet jelentettek be, akik közül MIND szavazhat.

👤 Folyamatosan hergelik a budaváriakat az önkormányzat és a polgármester ellen.

💖 Június 9-én szavazzon Váradiné Naszályi Mártára és csapatára!

#vnaszályimárta #elsőkerület #budavár #polgarmester #magyarpolitika #civilék #budavárazelső #politika #együttazegyért #vnm2024

Kifogástevő előadta, hogy a tartalomhoz kép is közzétételre került, amelyen Rogán Antal és Böröcz László található a következő feliratok mellett:

„Fidesz kampány 2024

TÖMEGES PLAKÁTLOPÁS

800 VENEZUELA SZAVAZÓ

HAZUG PROPAGANDA

VÉDJÜK MEG TŐLÜK BUDAPEST SZÍVÉT”

Kifogástevő Böröcz László előadta, hogy a FIDESZ-KDNP polgármesterjelöltje az I. kerületben.

Kifogástevő előadta továbbá, hogy a közzétett Facebook bejegyzés alkalmas a választói akarat befolyásolására, valamint, hogy a közzétett Facebook bejegyzés alapján az az egyértelmű üzenet került megfogalmazásra, hogy Böröcz László polgármesterjelölt érintett a plakátok rongálásában, illetve plakátokat lopott, továbbá érintett a menekültek bejelentésében.

Kifogástevő kifogásában azt is előadta, hogy a bejegyzés megtételére, valamint az abban foglaltak megfogalmazására úgy került sor, hogy bármilyen hatóság vagy választási szerv Böröcz László vagy a FIDESZ-KDNP felelősségét megállapította volna.

Kifogástevő előadta, hogy a bejegyzés közzétételére és az abban foglalt állítások megfogalmazására továbbá úgy került sor, hogy a Magyar Máltai Szeretetszolgálat 2024. május 31. napján hivatalos közleményt adott ki az alábbi tartalommal (<https://maltai.hu/cikk/hir/4947>):

„A Máltai Szeretetszolgálat a feladatát látta el, amikor az országba legálisan érkezett, a letelepedésüket segítő programban résztvevő venezuelai menekülteket az egyik intézményébe bejelentette.

A Venezuelából érkező menekült családok hivatalos iratainak intézése Magyarországra érkezésük után kezdődik, kisebb-nagyobb megszakításokkal, de öt éve folyamatosan zajlik. Budapesten a Fő utcai intézmény lakcímén érhetik el őket a hivatalok, amíg a Máltai Szeretetszolgálat segítő programjában részt vesznek. A programból való kilépésük után, amikor például saját lakásba, önálló albérletbe költöznek, vagy elhagyják a magyar fővárost, a Máltai Szeretetszolgálat kijelenti az érintetteket a Fő utcai címről. Utoljára idén januárban, ezt megelőzően tavaly októberben és szeptemberben jelentett ki az ellátásból kikerült családokat az I. kerületi címről a karitatív szervezet.

Az ügyintézéshez szükséges lakcímbeljelentés a szociális munka általános gyakorlata, nemcsak a Máltai Szeretetszolgálatnál, hanem minden olyan szervezetnél, amely otthonukat elveszített személyekről gondoskodik. Ötven-hetven férőhelyes hajléktalan ellátó intézmények címére több esetben akár 400-500 személyt is bejelentenek a szociális munkások, hogy az érintettek különböző ellátásokat igénybe vehessenek. A feladat a szociális munka jogszabályban is rögzített része, és aki folyamatában figyelemmel kíséri ezt a tevékenységet, tudja, hogy a választások időpontja nem befolyásolja az intézmények címére bejelentett emberek számát.”

Kifogástevő álláspontja szerint megállapítható tehát, hogy a kép közzétételére és az abban foglaltak elmondására a Máltai Szeretetszolgálat hivatalos közleményét követően került sor, az abban foglaltak semmilyen formában nem vették figyelembe a jogsértők.

Kifogástevő hivatkozott a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 140. §-ára, amely alapján kifejtette, hogy álláspontja szerint nemcsak az ott felsorolt eszközök minősülnek kampányeszköznek, hanem minden olyan eszköz, amely alkalmas a választói akarat befolyásolására. A Facebook bejegyzés, valamint az abban foglaltak mindenképpen kampányeszköznek minősülnek, ebből következően annak közzététele során a Ve. alapelveinek teljes körűen érvényesülniük kell.

Kifogástevő továbbá előadta, hogy véleménye szerint a kifogásolt Facebook bejegyzéssel kapcsolatban egyértelműen megállapítható, hogy a plakátok megrongálását, ellopását, valamint a menekültek I. kerületbe történő bejelentését olyan színben tünteti fel, hogy azt Böröcz László a FIDESZ-KDNP polgármesterjelöltje végezte vagy érintett lett volna ezen ügyekben, mindezt úgy, hogy ezzel kapcsolatban semmilyen bizonyíték bemutatására nem került sor, továbbá Böröcz László vagy a FIDESZ-KDNP felelősségét semmilyen hatóság sem állapította meg.

Kifogástevő előadta, hogy a Kúria Kvk.IV.37.657/2019/3. számú határozata a következőket rögzítette: „A Ve. nem határoz meg kritériumokat a nem rendeltetésszerű joggyakorlás megállapításához sem, a jogalkalmazóra bízva ennek megítélését, ezért a Kúria Kvk.IV.37.359/2014/2., valamint Kvk.II.37.394/2015/2. és a Kvk.VI.37.942/2016/2. számú határozataiban kifejtett álláspontja szerint a rendeltetésszerű joggyakorlás sérelme több a jogsértés megállapíthatóságánál: abban felismerhetően meg kell nyilvánulnia annak a szándéknak, amely a formális jogkövetés égíse alatt a jogintézményben rejlő tartalom kihasználására irányul, melynek következtében a szervezetek közötti esélyegyenlőség tartósan és súlyosan sérül. (Kvk.III.37.465/2014/2, Kvk. V. 37.540/2014/3.) A kérelmező erre utaló körülményt sem jelölt meg a felülvizsgálati kérelemben.”

Kifogástevő előadta, hogy álláspontja szerint a kifogásban részletezett magatartás alkalmas a választópolgárok megfélemlítésére és sérti a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás elvét.

Kifogástevő mindezekre tekintettel arra kéri a Bizottságot, hogy

- a Ve. 218. § (2) bekezdés a) pontja szerint állapítsa meg a jogszabálysértés tényét,
- továbbá a Ve. 218. § (2) bekezdés b) pontja alapján a jogsértőket tiltsa el a további jogszabálysértéstől,
- valamint a Ve. 218. § (2) bekezdés d) pontja szerint a jogsértés elkövetőjére szabjon ki 500.000,- Ft bírságot.

Kifogástevő kifogásának alátámasztására csatolta az alábbi linket: <https://www.facebook.com/photo/?fbid=858939642941937&set=a.255228459979728> továbbá egy darab fényképfelvételt.

A Kifogástevő kérte a Bizottságtól bírság kiszabását, azonban a Ve. 219. § (1) bekezdése szerinti, a bírság mértékének megállapításához szükséges -, így különösen a jogsértéssel érintettek körének nagyságára, a jogsértés súlyára és területi kiterjedtségére, valamint a jogsértés ismétlődő jellegére vonatkozó - bizonyítékokat nem csatolt be.

II.

[A Helyi Választási Bizottság döntése és jogi indokai]

A Ve. 345. § (1) bekezdés b) alapján a helyi választási bizottság dönt minden olyan kifogásról, amely kizárólag az egyéni listás, az egyéni választókerületi, a kompenzációs listás, a települési nemzetiségi vagy a polgármester-választáshoz kapcsolódik.

A Ve. 208. §-a alapján kifogást a választásra irányadó jogszabály, illetve a választás és a választási eljárás alapelveinek megsértésére (a továbbiakban együtt: jogszabálysértés) hivatkozással a központi névjegyzékben szereplő választópolgár, jelölt, jelölő szervezet, továbbá az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthat be.

A Ve. 209. § (1) bekezdése értelmében a kifogást úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb a sérelmezett jogszabálysértés elkövetésétől számított harmadik napon megérkezzen a kifogás elbírálására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező választási bizottsághoz.

A Ve. 212. § (1) és (2) bekezdése alapján a kifogást írásban lehet benyújtani. A kifogásnak tartalmaznia kell a jogszabálysértés megjelölését, a jogszabálysértés bizonyítékait és a kifogás benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét), a kifogás benyújtójának személyi azonosítóját, illetve ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a személyazonosságát igazoló hatósági igazolványának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba vételi számát.

Fenti jogszabályhelyek alapján a Bizottság a kifogás befogadhatóságát vizsgálta és megállapította, hogy a kifogás a Budapest I. kerület egyéni választókerületi, a kompenzációs listás és a polgármester-választáshoz kapcsolódik, így a kifogás elbírálására jogosult.

A Bizottság megállapítja, hogy a Ve. 208. §-a alapján Kifogástevő kifogást a választásra irányadó jogszabály, illetve a választás és a választási eljárás alapelveinek megsértésére hivatkozással, mint jelölt nyújtotta be.

A Bizottság megállapítja, hogy a Kifogástevő a kifogást a Ve. 209. § (1) bekezdése szerinti határidőn belül nyújtotta be, mert a bizonyítékként csatolt képernyőfotón a készítés dátumaként 2024. június 6. napja került rögzítésre, míg a bejegyzés közétételére a csatolt link alapján 2024. június 6. napján 10:00-kor került sor, míg Kifogástevő a kifogást 2024. június 7. napján 9 óra 52 perckor nyújtotta be.

A Bizottság megállapítja továbbá, hogy a Kifogástevő által benyújtott kifogás a Ve. 212. § (1) és (2) bekezdésében foglalt formai és tartalmi feltételeknek maradéktalanul megfelel.

Mindezek alapján a Bizottság megállapította hatáskörét továbbá, hogy a kifogás érdemi elbírálásra alkalmatlan.

III.

A kifogás elbírálása során a Bizottság elsősorban azt vizsgálta, hogy a becsatolt bizonyítékok alapján megvalósult-e a Ve. 2. § (1) bekezdés e) szerinti a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvének sérelme.

A Ve. 218. § (1) bekezdése alapján a választási bizottság a kifogásról a Kifogástevő által előadott érvek és a rendelkezésére álló csatolt bizonyítékok alapján dönt.

Az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdése deklarálja, hogy mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához. Az Alkotmánybíróság számos határozatában foglalkozott a véleménynyilvánítási szabadság kampánytevékenység során érvényesülő korlátaival.

Az Alkotmánybíróság a 9/2015. (IV. 23.) AB határozatában (a továbbiakban: ABH) kifejtette, hogy a választási kampány a közügyek szabad vitatásának egyik, a választójog szabályai körébe vont megnyilvánulása. Az indítványozó által megosztott videó a Ve. 140. §-a szerinti, ott külön nem nevesített kampányeszközök egyike. A kampányeszközökkel a jelöltek és jelölő szervezetek közvetlenül a választópolgárokat szólítják meg, hogy a kampányeszközök tartalmával őket informálják és a döntésüket elősegítsék. A választási kampány során tehát nemcsak egyszerűen a közügyeket vitatják meg az emberek, hanem tájékozódnak annak érdekében, hogy a szavazás napján megfontolt döntést tudjanak hozni. (ABH Indokolás [31])

Az Alkotmánybíróság kimondta, hogy a közügyek szabad megvitatásához fontos társadalmi érdek fűződik. Az Alkotmánybíróság a 7/2014. (III. 7.) AB határozatában ezen fontos társadalmi érdek érvényesülésének alaptörvényi összefüggéseit megragadva, hangsúlyozta: „az Alaptörvény megerősítette az alkotmánybírósági gyakorlatban kialakult azt az értelmezést, mely szerint a szólás- és sajtószabadság kettős igazolással bír, azaz az egyéni önkifejezés, illetve a politikai közösség demokratikus működése szempontjából egyaránt kulcsfontosságú. Az Alaptörvényben megerősített

kettős igazolás pedig azt jelenti, hogy a véleményszabadságnak az alapjogok körében elfoglalt kitüntetett helyére vonatkozó értelmezés is változatlanul érvényes” (ABH Indokolás [32])

Az ABH-ban az Alkotmánybíróság megerősítette azt az 1/2013. (I. 7.) AB határozatban leírt döntését, amely szerint „[a] politikai reklám a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény értelmében tartalmilag valamely párt, politikai mozgalom vagy a kormány népszerűsítését szolgáló vagy támogatására ösztönző, illetve azok nevét, célját, tevékenységét, jelszavát, emblémáját népszerűsítő műsorszám. Legtipikusan tehát a politikai reklámozás mindenekelőtt a választáson induló pártok, jelölő szervezetek véleménynyilvánítását érinti. [...] [A]z Alaptörvény IX. cikke mindenkinek biztosítja a szabad politikai véleménynyilvánítás jogát, amely megnyilvánulhat politikai reklámok közzétételében is”. (ABH Indokolás [33])

Az Alkotmánybíróság az ABH-ban rámutatott, hogy „választási kampányban tipikusan a közszereplők egymás közti kontextusában kell értelmezni és megítélni a véleménynyilvánítási szabadságot, illetve annak korlátait. Ez mindenekelőtt annyit jelent, hogy az egymással versengő jelöltek igyekeznek előnyt szerezni, s ennek elérése érdekében nyíltan és akár kendőzetlenül is megnyilvánulhatnak. Társadalmi érdek, hogy a kampányban nemcsak a közügyeket, hanem az egyes jelöltek alkalmasságát és a jelölő/támogató szervezet programját is megvitassák. Ez alkalmanként kemény verbális csatározásokat is jelenthet, de ez része a kampány során megvalósuló véleménynyilvánítási szabadságnak.” (ABH Indokolás [35])

Az Alkotmánybíróság kifejtette értékítélet illetve a tényállítás közötti különbséget, a következők szerint: A konkrét közlés körülményeinek, tárgyának és céljának figyelembevételével az Alkotmánybíróság egy Kúria által hozott döntésével szemben azt állapította meg, hogy a választási kampány során közzétett videó és annak közlései egyértelműen a véleménynyilvánítás szabadságának fokozott védelmét élvező közügyek szabad vitatásának fogalmi körébe tartoznak. A Kúria a döntése meghozatalakor tehát nem volt tekintettel arra, hogy a jelölő szerv indítványozó által képviselt városi szervezete politikai véleményként tette közzé a videót egy választási kampány során. Az értékítélet, illetve a tényállítás közötti különbségtétel alkotmányossági relevanciája az Alkotmánybíróság a 7/2014. (III. 7.) AB határozatában kifejtettek szerint a következő: „A véleménynyilvánítás szabadsága az értékítéletet kifejező, az egyén személyes meggyőződését közlő megszólalásokra attól függetlenül kiterjed, hogy a vélemény értékes vagy értéktelen, helyes vagy helytelen, tiszteletre méltó vagy elvetendő. A tényállítást tartalmazó megnyilvánulások szintén részei a szólásszabadságnak. Egyrészt valamely tény közlése is kifejezhet személyes véleményt, másrészt tényközlések nélkül a véleményformálás is eliehetetlenülne. A szólás- és sajtószabadság határainak megvonásánál mindazonáltal indokolt különbséget tenni az értékítéletek és a tényállítások védettsége között.” [36/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 219, 230.]. Az indítványozó tehát értékítéletet közvetített, amely nem az ellenérdekelt jelölt büntetőjogi felelősségre vonására irányult. (ABH Indokolás [43])

A Bizottság megállapítja, hogy a bizonyítékként csatolt Facebook bejegyzés linkje, valamint a bejegyzésről készült képernyőfotó a Ve. 140. §-a szerinti, ott külön nem nevesített kampányeszköznek minősül, amely alkalmas a választói akarat befolyásolására vagy annak megkísérlésére, ennek felhasználása pedig a Ve. 141. §-a szerinti kampánytevékenység.

Fentieket figyelembe véve a Bizottság álláspontja szerint a Facebook bejegyzés közzétételével a jelölő szervezet élt az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében mindenki számára biztosított szabad politikai véleménynyilvánítás jogával.

A Bizottság megállapította, hogy a kifogásolt Facebook bejegyzés – az Alkotmánybíróság megvizsgált határozataival összhangban – bár a másik jelöltet negatív színben feltüntető kijelentéseket tartalmaz, azonban ezek a kijelentések a véleménynyilvánítási szabadság körébe tartoznak, a közügyek szabad vitatásának egyik, a választójog szabályai körébe vont megnyilvánulása, amellyel a választópolgárok döntési lehetőségét kívánják elősegíteni, így fokozott alkotmányjogi védelmet élvez. Az Alkotmánybíróság a 31/2014. (X. 9.) AB határozatában kifejtette, hogy „[a] politikai vitának a választási kampány során különösen is felfokozott körében a tényállítások meghatározása nem történhet önmagában a bizonyíthatósági teszt köznapri értelemben vett automatikus alkalmazásával, azaz nem szorítkozhat kizárólag a vizsgált kijelentés szó szerinti tartalmának értékelésére. A közügyek intenzív vitájában résztvevők jogi felelősségre vonásához nem elegendő annak kimutatása, hogy a vizsgált megszólalás bizonyos elemei ténylegesen, objektív módon cáfolhatók.” (Indokolás [28]) Tekintve, hogy a kifogásolt plakáton szereplő kijelentések alátámasztására vagy cáfolhatóságára nincsen lehetőség, valamint figyelembe véve a plakát ironikus (szubjektív) jellegét, az azon szereplő tartalom véleménynyilvánításnak tekintendő.

A Bizottság a fent hivatkozott jogszabályhelyek és a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

A Bizottság hatáskörét a Ve. 333. § (1) bekezdés c) pontja és a Ve. 345. § (1) bekezdés b) pontja állapítja meg.

A döntés a Ve. 43. § (1) bekezdésében, a Ve. 44. § (1) bekezdésében, 45. § (1) és (2) bekezdésében, 46. §-ában, 214. §-án, továbbá a fent hivatkozott jogszabályhelyeken alapul.

A jogorvoslatra a Ve. 221. §-ában, 223. §-ában, a 224.§ (1)-(4) bekezdéseiben, a 225. §-ában, valamint a jogvesztő határidő számítására a Ve. 10. § (1)-(3) bekezdéseiben foglalt rendelkezések vonatkoznak.

Az illetékmentességről szóló tájékoztatás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 28. § (1) bekezdésén és a 2. melléklet XIII. 8. pontján alapul.

Juhász Szabolcs Áron kisebbségi véleménye

A kifogásban szereplő Facebook bejegyzést, tehát a bejegyzésen szereplő képet, valamint a bejegyzés szövegét egy egységként kell kezelni. A képen két közszereplő látható, egyikőjük a kifogást tevő Böröcz László polgármesterjelölt, másikuk pedig szintén a Fidesz jelölőszervezethez köthető Rogán Antal. Hozzájuk kötődően, az ő arcuk alatt szerepel az a szöveg, hogy „Tömeges plakátlopás” és hogy „nyolcszáz venezuelai szavazó”. Ebből egyértelműen az következik, hogy a bejegyzés készítője azt állítja, hogy ehhez a két politikushoz köthető a tömeges plakátlopás, valamint a nyolcszáz szavazó. A bejegyzés szövegében pedig egyértelmű ténykijelentésként van leírva az, hogy plakátok lettek letépkedve, ukrán és venezuelai menekülteket jelentettek be. A bejegyzés alapján pedig egyértelmű,

hogy ezeket a ténykijelentéseket is a képen szereplő két politikusnak tudják be a bejegyzés készítői. Fontos megjegyezni még azt is, hogy az az állítás, amely szerint a tömeges plakátlopás bármilyen módon köthető lenne a Fideszhez, mint jelölő szervezethez, vagy a képen látható két politikushoz, azért sem foghat helyt, mert a HVB korábbi határozatában világossá tette, hogy nem áll rendelkezésre semmilyen információ arra vonatkozólag, hogy a plakátlopás jogsértést ki vagy kik követték el.

Budapest, 2024. június 9.

dr. Bolyky Orsolya
a Helyi Választási Bizottság
elnöke

